

19 Μαΐου, 1995

[ΠΙΚΗΣ, Πρόεδρος, ΧΑΤΖΗΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑ-
ΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ,

Εφεσίβλητου-Ενάγοντα,

v.

ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ "ΜΑΥΡΟΥΔΙΣ" ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφεσιβλήτων-Εναγομένων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 9408).

Δικονομία Ναυτοδικείου — Έγερση έφεσης υπό τον τίτλο αγωγής —
Επίκληση δικαιοδοσίας Ναυτοδικείου.

Κατάσχεση πλοίου — Πρόσωπα που μπορούν να προβούν σε κατά-
σχεση κατά το Άρθρο 74 των περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγη- 5
σεις, Πώλησις και Υποθήκευσις Πλοίων) Νόμων του 1963 - 1987
(Ν.45/63) όπως τροποποιήθηκε.

Αξιοματικός Ναυτοδικείου—Εξουσίες και ευθύνες του ως αξιωματούχου
του Δικαστηρίου—Αρμοδιότητες για τη φύλαξη συλληφθέντων πλοίων. 10

Γενικός Εισαγγελέας — Οδηγίες από Δικαστήριο για άσκηση ποινικής
δίωξης — Ορθότητα απόφασης και οδηγιών.

Εκκρεμύσις της αγωγής Ναυτοδικείου με αρ. 116/94, μεταξύ 15
του Π. Ανδριανού και 1 του πλοίου "Μαντουδίσ" Z.P.P. Winds
Shipping Co. Ltd, ο Α.Α. Κωνσταντίνου, Ανώτερος Επιθεωρητής
πλοίων στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και Βοηθός Αξιοματικού
Ναυτοδικείου, με επιστολή του, που κατέθεσε στο φάκελο της υπό-
θεσης έθεσε υπόψη του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ότι εκ πρώτης όψε- 20

5 ως “στοιχειοθετείται παράβαση του Άρθρου 50 των περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησης, Πώλησις και Υποθήκευσις Πλοίων) Νόμων του 1963-1987 (Ν.45/63) όπως τροποποιήθηκε, που δικαιολογεί την εφαρμογή του Άρθρου 81, το οποίο προβλέπει διαδικασία κατά-
 5 σχεσης/δήμευσης του πλοίου. Με την επιστολή του, ζητούσε έκδοση οδηγιών για υλοποίηση της διαδικασίας κατάσχεσης/δήμευσης.

10 Το Άρθρο 81, αναριθμήθηκε σε 74. Το Άρθρο 50 προβλέπει ότι, οποτεδήποτε ο πλοίαρχος ή ο πλοιοκτήτης αποπειράται να αποκρύψει την Κυπριακή εθνικότητα του πλοίου, με πρόθεση να την αλλάξει ή να εξαπατήσει πρόσωπο “έχον τα εν τοις ανωτέρω δικαιώματα”, το πλοίο υπόκειται σε κατάσχεση.

15 Το Δικαστήριο, παρά τον τερματισμό της διαδικασίας της αγωγής, προχώρησε και εξέτασε το θέμα που έθεσε ο Υπαξιωματικός Ναυτοδικείου και εξέδωσε απόφαση ότι το πλοίο μπορεί να αφεθεί ελεύθερο αν κατατεθεί εγγύηση £10.000.-, επίσης έδωσε οδηγίες να διωχθεί ποινικά το πλοίο και οι ιδιοκτήτες του ή οποιοδήποτε υπεύθυνοι στην ισχυριζόμενη παρανομία.

20 Ο Γενικός Εισαγγελέας εφείσβαλε την απόφαση και αμφισβήτησε τη διαδικασία. Ο δικηγόρος των εφεσιβλήτων συμφώνησε, αφού απορρίφθηκε ένστασή του για το παραδεκτό της έφεσης.

25 *Αποφασίστηκε, ότι:*

30 (1) Η έφεση, εφόσον εγέρθηκε κάτω από τον τίτλο και στο πλαίσιο της Αγωγής Ναυτοδικείου, στην οποία εκδόθηκε, ήταν παραδεκτή.

(2) Διάδικος μπορεί να επικαλεστεί τη δικαιοδοσία ναυτοδικείου μόνο με τον τρόπο που προβλέπεται στους Κυπριακούς Θεσμούς Ναυτοδικείου δηλαδή με κλητήριο ένταλμα.

35 (3) Τα πρόσωπα που μπορούν να προβούν σε κατάσχεση πλοίου και αξιώνουν την παροχή θεραπείας που προβλέπεται από το Άρθρο 74 είναι, Λιμενικός Λειτουργός ή Προξενικός Υπάλληλος της Δημοκρατίας.

40 (4) Ο Α. Κωνσταντίνου, δεν ενέπιπε στις κατηγορίες που προβλέπει το Άρθρο 74 και ήταν αμφίβολο αν μπορούσε να ζητήσει κατάσχεση του πλοίου δυνάμει του άρθρου αυτού.

(5) Ο Αξιωματικός Ναυτοδικείου, ως αξιωματούχος του Δικαστηρί-

ου μπορεί να αποτείνεται στο Δικαστήριο για κάθε θέμα σχετικό με τη φύλαξη πλοίου που τελεί υπό σύλληψη, όμως δεν έχει δικαίωμα να προβεί σε κράτησή του ή να επικαλεστεί τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου για κατάσχεσή του, βάσει του Άρθρου 74.

5

(6) Η εξομοίωση της επιστολής του Υπαξιωματικού Ναυτοδικείου με το ένδικο μέσο της κατάσχεσης του πλοίου, είναι εσφαλμένη, όπως και η εκδοθείσα απόφαση.

(7) Οι οδηγίες του Δικαστηρίου προς το Γενικό Εισαγγελέα για έναρξη ποινικής δίωξης εναντίον προσώπου για παράβαση του άρθρου 50 του νόμου, είναι εσφαλμένες.

10

Η έφεση έγινε δεκτή χωρίς διαταγή για έξοδα.

15

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Έλληνας και Άλλος ν. Χριστοδούλου (1993) 1 Α.Α.Δ. 485,

Γερασάκη ν. Waft Shipping (1989) 1 (E) Α.Α.Δ. 393,

20

Jayes PVC ν. Intertrust Shipping (1989) 1 (E) Α.Α.Δ. 548,

Σαλμάς ν. M/V "Alexandros (Αρ. 1) (1992) 1(B) Α.Α.Δ. 1065,

25

Field Shipping and Chartering BV ν. Πλοίου HAJ ANIES (1994) 1 Α.Α.Δ. 499,

Royal Marine Agency Co. Ltd ν. Πλοίο "YAMATO" (1995) 1 Α.Α.Δ. 30,

30

Police ν. Athienitis (1983) 2 C.L.R. 194,

Δημοκρατία ν. Ηρακλέους (Αρ. 2) (1994) 2 Α.Α.Δ. 225.

Έφεση.

35

Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα κατά της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Παπαδόπουλος Δ.) που δόθηκε στις 21/3/1995 (Αρ. Αγωγής Ναυτ. 116/94) με την οποία δόθηκαν οδηγίες ώστε να διωχθεί ποινικά το εφεσίβλητο πλοίο και οι ιδιοκτήτες του.

40

Κ. Βελάρης με Γ. Φράγκου, Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Εφεσεϊόντα.

Π. Ονουφρίου, για τους Εφεσίβλητους 1 & 2.

Cur. adv. vult.

- 5 ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Γ. Μ. Πικής, Π.

10 ΠΙΚΗΣ, Π.: Εκκρεμούσης της Αγωγής Ναυτοδικείου μεταξύ του Π. Ανδριανού και 1. Του πλοίου “MAVROUDIS” και 2. P.P. Winds Shipping Co. Limited, Αγωγή Ναυτοδικείου Αρ. 116/94, ο Α.Α. Κωνσταντίνου, Ανώτερος Επιθεωρητής Πλοίων στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και Βοηθός Αξιωματικού Ναυτοδικείου, με επιστολή του, έθεσε υπόψη του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι, εκ πρώτης όψεως, “στοιχειοθετείται παράβαση του Άρθρου 50 των πε-
15 ρί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγησις, πώλησις & υποθήκηνσις πλοίων) Νόμων του 1963 - 1987 (Νόμος 45/63 όπως τροποποιήθη-
κε) δικαιολογώντας την εφαρμογή του άρθρου 81 του Νόμου 45/63 το οποίο προβλέπει διαδικασία κατάσχεσης/δήμευσης του πλοίου”.
(Ας σημειωθεί ότι το Άρθρο 81, το οποίο προβλέπει για την κατά-
20 σχεση πλοίου, αναριθμήθηκε σε Άρθρο 74.) Η επιστολή καταχωρή-
θηκε στο φάκελο της Αγωγής Αρ. 116/94, προφανώς γιατί το πλοίο στο οποίο αναφερόταν τελούσε υπό σύλληψη, βάσει εντάλματος που εκδόθηκε σ’ εκείνη την υπόθεση. Ο κ. Κωνσταντίνου αιτήθηκε την έκδοση οδηγιών “για την υλοποίηση της διαδικασίας κατάσχε-
25 σης/δήμευσης σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο 81”.

Το διάβημα του Υπαξιωματικού Ναυτοδικείου γνωστοποιήθη-
κε στο Γενικό Εισαγγελέα και ο Δικαστής που επιλαμβάνονταν της
30 Αγωγής 116/94 ζήτησε, εκτός από τις απόψεις των διαδίκων, κι’ εκείνες του Γενικού Εισαγγελέα ως προς τα εγείρομενα θέματα.

Η δικηγόρος της Δημοκρατίας, που εκπροσώπησε το Γενικό Ει-
σαγγελέα, αξίωσε την κατάσχεση του πλοίου, λόγω παράβασης των
35 διατάξεων του Άρθρου 50 του Ν.45/63, το οποίο προβλέπει ότι, οπο-
τεδήποτε ο πλοίαρχος ή ο πλοιοκτήτης αποπειράται να αποκρύψει την Κυπριακή εθνικότητα του πλοίου, με πρόθεση ν’ αλλάξει την εθνικότητα του πλοίου ή να εξαπατήσει πρόσωπο “έχον τα εν τοις ανωτέρω δικαιώματα”, το πλοίο υπόκειται σε κατάσχεση.

40 Ο δικηγόρος του πλοίου συμφώνησε ότι το πλοίο μπορούσε να κατασχεθεί στο πλαίσιο του διαβήματος του Υπαξιωματικού Ναυτοδικείου, υπέβαλε, όμως, ότι η εξουσία για κατάσχεση ήταν δυνητική και ότι το πλοίο δεν έπρεπε να κατασχεθεί, υπό το φως των γεγονότων της υπόθεσης.

Στο μεταξύ, η Αγωγή Αρ. 116/94 συνεβιβάσθη, εκδόθηκε απόφαση εκ συμφώνου υπέρ του ενάγοντα και το διάταγμα σύλληψης ακυρώθηκε.

Παρά τον τερματισμό της διαδικασίας στην αγωγή, το δικαστήριο προχώρησε και εξέτασε το ζήτημα το οποίο έθεσε ο Υπαξιωματικός Ναυτοδικείου, στο πλαίσιο και κάτω από το πέπλο της διαδικασίας στην Αγωγή Αρ. 116/94. Το δικαστήριο εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση και οδηγίες:-

“Κρίνω, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, πως το πλοίο μπορεί να αφηθεί ελεύθερο, νοουμένου ότι θα κατατεθεί εγγύηση £10.000. Δίδονται οδηγίες ώστε να διωχθεί ποινικά το πλοίο και οι ιδιοκτήτες του ή οποιοιδήποτε υπεύθυνοι στην ισχυριζόμενη παρανομία.”

Ενστάσεις των εφεσιβλήτων στο παραδεκτό της έφεσης απορρίφθηκαν, εφόσον η έφεση ηγήθη κάτω από τον τίτλο και στο πλαίσιο της Αγωγής Ναυτοδικείου στην οποία εκδόθηκε. Η έγερση έφεσης στο πλαίσιο της αγωγής ήταν η μόνη παρεχόμενη οδός για την προσβολή της απόφασης η οποία εκδόθηκε. Η υπόθεση αυτή διακρίνεται από την *Έλληνας και Άλλος ν. Χριστοδούλου* (1993) 1 Α.Α.Δ. 485 στην οποία η έφεση υποβλήθηκε “κάτω από τίτλο άλλο από εκείνο της αγωγής”.

Ο Γενικός Εισαγγελέας εφεσίβαλε την απόφαση. Αμφισβητεί την εγκυρότητα της διαδικασίας στην οποία εκδόθηκε η απόφαση, καθώς και την απόφαση που εκδόθηκε. Ο δικηγόρος των εφεσιβλήτων συμφώνησε, χωρίς κανένα δισταγμό, πρέπει να λεχθεί, ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε δεν ήταν η πρότερη και ότι η απόφαση που εκδόθηκε δεν ευσταθεί.

Εκτός όπου ο Νόμος κάμνει ρητή πρόβλεψη για την έγερση θέματος με άλλο μέσο - (βλ. αποφάσεις πλειοψηφίας στη *Γερασάκη ν. Waft Shipping* (1989) 1(E) Α.Α.Δ. 393), διάδικος μπορεί να επικαλεστεί τη δικαιοδοσία ναυτοδικείου μόνο με τον τρόπο που προβλέπεται από τους Κυπριακούς Θεσμούς Ναυτοδικείου. Το κλητήριο ένταλμα είναι το μέσο για την επίκληση της δικαιοδοσίας ναυτοδικείου του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Μόνο σ' εκείνο το πλαίσιο μπορεί να προσδιοριστεί το επίδικο θέμα, που, στην προκείμενη περίπτωση, είναι η κατάσχεση του πλοίου, και να ασκηθεί η εξουσία η οποία προβλέπεται από το Άρθρο 74 του νόμου. Τα πρόσωπα, τα οποία μπορούν να προβούν στην κατάσχεση πλοίου και να αξιώσουν την παροχή θεραπείας που προβλέπεται από το Άρθρο 74, είναι:-

(α) Λιμενικός Λειτουργός· ή

(β) Προξενικός Υπάλληλος της Δημοκρατίας.

5 Ο κ. Α. Κωνσταντίνου δε φαίνεται να εμπίπτει σε καμιά από τις δύο κατηγορίες και είναι αμφίβολο αν μπορούσε να αξιώσει την κατάσχεση του πλοίου βάσει του Άρθρου 74 του νόμου.

10 Ο Αξιωματικός Ναυτοδικείου, ως αξιωματούχος του δικαστηρίου, επιφορτισμένος με τη φύλαξη του πλοίου, μπορεί να αποταθεί στο δικαστήριο για οδηγίες για κάθε θέμα που αφορά τη φύλαξη πλοίου το οποίο τελεί υπό σύλληψη και θέματα συναφή προς αυτή - (βλ. *Jayes PVC v. Intertrust Shipping* (1989) 1(E) Α.Α.Δ. 548· *Σαλμάς ν. M/V "ALEXANDROS P"* (Αρ. 1) (1992) 1 Α.Α.Δ. 1065·
15 και *Field Shipping & Chartering BV ν. Πλοίου HAJANIES* (1994) 1 Α.Α.Δ. 499· *Royal Marine Agency Co. Ltd. ν. Πλοίου "YAMATO"* (1995) 1 Α.Α.Δ. 30). Όμως αυτή η ιδιότητα του (αξιωματούχος του δικαστηρίου) δεν του παρέχει το δικαίωμα να προβεί, είτε στην κράτηση πλοίου, βάσει του Άρθρου 74, ή στην επίκληση της
20 δικαιοδοσίας του δικαστηρίου για την κατάσχεσή του.

Η εξομοίωση της επιστολής του Υπαξιωματικού Ναυτοδικείου με το προβλεπόμενο ένδικο μέσο για την κατάσχεση του πλοίου ήταν
εσφαλμένη, όπως και η απόφαση που εκδόθηκε στο πλαίσιο εκείνο.

25

Παρενθετικά σημειώνουμε ότι οι εξουσίες που παρέχονται βάσει του Άρθρου 74 για την κατάσχεση πλοίου, δεν περιλαμβάνουν την αποδέσμευσή του με εγγύηση. Επίσης, οι οδηγίες του δικαστηρίου, στο βαθμό που θα μπορούσαν να ερμηνευθούν ως
30 διαταγή απευθυνόμενη προς το Γενικό Εισαγγελέα για την έναρξη ποινικής δίωξης εναντίον προσώπων που ενήργησαν κατά παράβαση των διατάξεων του Άρθρου 50 του νόμου, δεν μπορεί παρά να χαρακτηριστούν ως εσφαλμένες, δεδομένου ότι στο πε-
35 δίο των αρμοδιοτήτων του, όπως καθορίζεται στο Άρθρο 113.2 του Συντάγματος, ο Γενικός Εισαγγελέας δεν υπόκειται σε δικαστικό ή άλλο έλεγχο· (βλ. *Police v. Athienitis* (1983) 2 C.L.R. 194· και *Δημοκρατία ν. Ηρακλέους* (Αρ. 2) (1994) 2 Α.Α.Δ. 225.

Η έφεση επιτρέπεται.

40

Ο εφεσίων δε διεκδικεί έξοδα. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η έφεση επιτρέπεται χωρίς διαταγή για έξοδα.